

1. УВОД

Имунизација је превентивна мера за заштиту становништва од заразних болести. Њен основни циљ је спречавање, сузбијање и искорењавање заразних болести. Иако имунизација има дугу историју, она свој процват доживљава тек почетком 20. века. Најопасније болести које се штите имунизацијом су дечја парализа, дифтерија, тетанус, туберкулоза и велики кашаљ.

Пре проналаска вакцина те болести су биле смртоносне. Иако постоје деца која су преживела неке од ових болести, њихов организам није био довољно јак за одбрану и често се дешавало да се деца поново разболе.

Захваљујући имунизацији, болести које су биле актуелне у првој половини 20. века данас су врло ретке, мада се могу поново појавити што значи да нису потпуно искорењене. Зато је обавезно вакцинисање. Свака земља има свој програм обавезних вакцина и веома је битно придржавати га се. У нашој земљи спровођење вакцинације је регулисано законом.

Вакцинација се може извршити оралним путем тако што се капи дају кашичицом, затим убризгавањем вакцине у глутеус или у надлактицу што зависи од типа вакцине.

Постоје вакцине које се дају само једном за цео живот, а постоје и оне које је потребно дати више пута у току прве године бебиног живота, и оне за које је потребна ревакцинација до 18. године.

Оно што је веома битно је да дете прими цео циклус потребних вакцина и то у прописано време, јер ако се пропусти једна вакцина или ревакцинација или прође одређено време, целокупна вакцинација губи значај те је у том случају потребно обновити цео циклус.(1)

Постоје вакцине које не спадају у обавезне али се родитељи одлучују на то да се дете вакцинише. Међу њима свакако велики значај има вакцина *Pentaxim*, вакцина у себи садржи пет обавезних вакцина и даје се око другог месеца и тако три месеца за редом, а ревакцинација се врши после прве године. Уз ову вакцину може да се прими и вакцина хепатитис Б, на тај начин избегава се вишеструко боцкање беба.

Изузетно ефикасна вакцина је против стрептокока *Prevenar*, која садржи ослабљене сојеве стрептококе, односно седам подтипова бактерија које код беба могу да изазову веома тешке болести као што су менингитис, запаљење плућа, сепсу. Ако се ове болести јаве у прве две године бебиног живота, могу бити фаталне. Препоручује се да се ова вакцина да бебама узраста од 6 месеци и то у четири дозе. Прву дозу би беба примила у трећем месецу живота и свака следећа доза се даје у размаку од 8 недеља. Четврта, завршна доза се даје беби од 12 до 15 месеци. Уколико се дете вакцинише у узрасту од 6 до 12 месеци, потребне су три дозе са размаком од 8 недеље. А уколико је дете узраста 12 до 23 месеца дају се две дозе са размаком од 8 недеља.

Вакцина се препоручује и деци старијој од 2 године уколико спадају у такозвану ризичну групу, тј. болују од одређене болести као што су шећерна болест, одређене аномалије, хронична упала плућа. Ова вакцина је одобрена за децу до девете године живота.